

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Likabehandlingsplan

Innehållsförteckning

Grunduppgifter	3
Vision, policy och lagstöd.....	3
Giltighet, delaktighet och förankring	3
Utvärdering	4
Främjande insatser	5
Vårt gemensamma ansvar	5
1. Motverka fördomar och trakasserier pga. kultur, etnisk tillhörighet och religion	5
2. Verka för mänskliga rättigheter och förankra respekten för alla människors lika värde	6
3. Motverka kränkande behandling och övergrepp genom att lära barnen att sätta gränser för sig själva samt ge dem mod att be om hjälp/säga ifrån	6
4. Förändra invanda mönster och motverka fördomar pga kön och/eller ålder	7
5. Ge barnen inblick i olika funktionshinder för att främja likabehandling och motverka fördomar	8
Förebyggande åtgärder	8
Nedsättande språkbruk och svordomar.....	8
Rutiner för akuta situationer	9
Rutiner för att utreda och åtgärda om barn kränks av andra barn	9
Rutiner för att utreda och åtgärda om barn kränks av personal	10
Incidentrapporter	11-14
Begrepp	15

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Förskoleverksamhet

Ansvarig för planen

Förskolechef Suzanne Rath

Vår vision

Verksamheten skall genomsyras av synen att alla människor har samma rättigheter, skyldigheter, möjligheter och värde.

Förskolans policy och förhållningssätt

Förskolan tar avstånd från alla former av diskriminering och kränkande behandling.

Alla vuxna på förskolan ska omedelbart reagera på handlingar eller verbala uttryck som kan uppfattas som kränkande.

Lagstöd

Handlingsplanen utgår från skollag SFS 2010:800 6 kap från och med 1 juli 2011 och diskrimineringslagen 2008:567 samt Lpfö 98 inkl. ändringar enligt SKOLFS 2011:69

Planen gäller från

2015-03-01

Planen gäller till 2016-02-28

Barnens delaktighet

Frågor rörande planen ingår i de dagliga samlingarna, anpassat utifrån åldersgrupp

Vårdnadshavarnas delaktighet

Planen tas upp på föräldramöten 2 gånger per år. Vi har också en särskild Likabehandlingsgrupp där 3 föräldrarepresentanter, för närvarande Mats Hammar, Dan Hedman och Irini Michas ingår, och som träffas 1 gång per år för att utvärdera och utveckla planen.

Personalens delaktighet

Planen och dess innehåll diskuteras på personalmöten och planeringsdagar.

Hela personalgruppen ansvarar för att arbetet i planen genomförs.

Samordnare för arbetet är Sabina Bergström Walldén/ Therese Ryding

Förskolechefen har dock det yttersta ansvaret för att likabehandlingsfrågorna hålls levande och att en aktuell plan upprättas.

Förankring av planen

Planen kommuniceras på möten med personal och föräldrarepresentanter i vår Likabehandlingsgrupp

Vikarier, nyanställd personal liksom PRAO-elever informeras om likabehandlingsplanen i sin introduktion

Planen finns upphängd på förskolan och på vår hemsida (som är under uppbyggnad)

Utvärdering

Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats

Fjolårets plan har utvärderats i hela personalgruppen och också vid möten med våra föräldrarepresentanter i Likabehandlingsgruppen.

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

Arbetet kring punkt 1: Vi har fortsatt arbetet med Arabiska gruppen med barn som har arabiska som sitt hemspråk och även bjudit in övriga barn vid intresse.

Vid traditioner delger barnen med annat ursprung än nordiska sina traditioner/högtider.

I verksamheten lyfter vi även barnen som vill berätta om deras upplevelser från semestrar i andra länder. Då sång är ett bra verktyg för språkutvecklingen har vi valt att ta in sånger på olika språk.

Arbetet kring punkt 2: Vi har ett öppet sinne och famnar för alla barn där vi delar med oss av en stark kärleksfullhet till hela gruppen. Vi strävar efter att varje barn skall finna en individuell trygghet och trivsel hos oss. Vi visar även en stor respekt till föräldrarna.

Arbetet kring punkt 3: Vi har fortsatt vårt arbete med de äldre barnen utifrån kompisböckerna. På samlingar lyfter vi hur man är en bra kompis och hur man själv vill bli bemött från andra. Vid konflikter samtalar och lyssnar vi på barnen om vad de har upplevt och försöker hjälpa dem till att lösa konflikten. Med de mindre barnen visar och samtalar vi kring innebörden av att visa och förstå ordet förlåt.

Arbetet kring punkt 4: Barnens familjekonstellationer på förskolan ser olika ut. När vi skapar kort vid mors- och farsdag, alla hjärtans dag samtalar vi med barnen om hur deras familjer ser ut samt svarar på barnens frågor och funderingar t.ex. varför har du bara en mamma/pappa?

Vi känner att vi är neutrala och normaliserar alla olikheter oavsett vad det gäller.

Arbetet kring punkt 5: Då vi har haft ett barn med funktionsnedsättning har vi samtalat med barnen kring att vi alla föds med någon form av olikhet, vissa tydligare än andra. Att vi genom olikheter utvecklar varandra och föder förståelse kring respekt för allas lika värde.

Årets plan ska utvärderas senast

2016-02-28

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Årets plan kommer att gälla t.o.m. februari 2016 och utvärderas med Likabehandlingsgruppen och på Planeringsdagen 2016-01-29. Barnen är delaktiga i utvärderingen genom den pedagogiska dokumentationen efter varje genomfört mål i likabehandlingsplanen.

Ansvarig för att årets plan utvärderas och att en ny skrivs

Maria Undemo, Sara Sundström och Therese Ryding

Främjande insatser

Vårt gemensamma ansvar

- vi lägger stor vikt vid att alla barn blir sedda och hörda varje dag
- vi uppmuntrar barnen att hjälpa varandra
- vi diskuterar med barnen hur en bra kompis ska vara
- vi försöker lära barnen att lösa de vardagliga konflikterna på ett konstruktivt sett.
- vi anser att barn i förskolan behöver stöd för att lösa allvarigare konflikter. Vi finns därför till hands för att handleda dem när detta sker.
- vi lyssnar till alla inblandades versioner
- vi använder öppna s.k. "hur-frågor" - Hur tänkte du? Hur tror du att kompisen kände? Hur kunde du gjort istället?
- vi försöker lära barnen att säga förlåt och att "visa förlåt" d.v.s. visa att ursäkten är ärligt menad.
- föräldraråd och föräldramöten stärker samarbetet mellan hem och förskola
- vi vuxna på förskolan föregår med gott exempel och visar barnen hur man bör bete sig mot varandra
- vi har ett normkritiskt perspektiv

1. Motverka fördomar och trakasserier pga. kultur, etnisk tillhörighet och religion

Denna punkt ter sig mycket naturlig, då Västra vägen är en mångkulturell förskola där många av barnen har föräldrar som kommer från andra länder

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, etnisk tillhörighet och religion eller annan trosuppfattning

Mål och uppföljning

Barnen ska känna delaktighet i sin egen kultur och utveckla känsla och respekt för andra kulturer samt känna till förekomsten av olika religioner/trosuppfattningar och värderingar

Insats

Vi kommer att fortsätta att ordna kulturdagar/ha olika teman olika månader under 2014 då vi

- sjunger sånger på olika språk/från olika länder
- Arbeta med flaggor, jordgloben, land och vatten
- pratar om varför man inte äter viss mat (t.ex. fläskkött) i vissa länder/kulturer/religioner
- vi pratar om högtider i olika länder som påsk, ramadan, jul, och Hanukkah m.m.

2. Verka för mänskliga rättigheter och förankra respekten för alla människors lika värde

Områden som berörs av insatsen

Olikheter, familjekonstellationer samt lyfta människors olika förutsättningar och utsatthet i vårt närsamhälle

Mål och uppföljning

Den 20 mars kommer alla inom Andante förskolor delta i internationella Downs syndrom dagen, Rocka sockorna.

Under våren kommer barnen att få ta del av vad majblomman har för betydelse för andra barn.

Under julen kommer barnen att få ta del av vad skokartongsappellen har för betydelse för andra vuxna och barn samt få vara delaktiga genom att packa skokartonger med bra saker som andra barn har nytta av.

Insats

Vi fortsätter att regelbundet, på samlingar lyfta ämnena.

3. Motverka kränkande behandling och övergrepp genom att lära barnen att sätta gränser för sig själva samt ge dem mod att be om hjälp/säga ifrån

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling

Mål och uppföljning

Ge barnen en möjlighet att lära sig sina rättigheter samt stärka dem och ge dem mod att säga ifrån när något inte känns rätt/bra, både till andra barn och till vuxna. Lära dem att också ta ansvar för varandra

Insats

Vi pratar om barnkonventionen och barnens rättigheter. Vi har boken "Barn rättigheter" på förskolan som vi läser tillsammans med barnen. Vi spelar teater, utifrån kompisböckerna, för barnen ca en gång i månaden. Vi vill också träna barnen i att kunna ge och ta emot positiv kroppskontakt i form av kompismassage, massagesagor, stärkande- och kontaktövningar.

4. Förändra invanda mönster och motverka fördomar pga. kön och/eller ålder

Områden som berörs av insatsen

Kön, Könsidentitet eller könsuttryck och Ålder

Mål och uppföljning

Att alla vuxna kontinuerligt analyserar sina egna föreställningar om manligt och kvinnligt samt jämställdhet och lika värde då vi är barnens förebilder. Vi diskuterar i personalgruppen hur vi ska arbeta normkritiskt och kommer sedan tillsammans fram till vilka förändringar som måste till för att stärka detta arbete.

Vårdagsjämningen firar barnen inom Andante förskolor genom att besöka Gubben Vår. Han, en utklädd pedagog, kommer att berätta för barnen om hans arbete för att "städa" bort vinter och välkomna våren.

Höstdagsjämningen firar barnen inom Andante förskolor genom att besöka Gumman Höst. Hon, en utklädd pedagog, kommer att berätta för barnen om hennes arbete för att "städa" bort sommaren och välkomna hösten.

Insats

Vi fortsätter under året att fokusera på följande då det kommer nya barn som berörs av insatsen;

- vi undviker helt att definiera flickor som "söta och snälla" och pojkar som "tuffa och busiga" utan låter alla våra barn vara precis som de är och utvecklas utifrån sina personligheter
- vi låter alla barn välja aktivitet/lek utifrån sig själv och sina behov och inte utifrån kön eller ålder eller bara utifrån kompisarnas val
- hos oss får alla barn utlopp för sitt rörelsebehov, och alla får utlopp för detta både fritt och organiserat genom utomhuslek och inomhuslek enligt vissa ramar
- hos oss får alla sitt behov av närhet tillfredsställt, oavsett ålder eller kön, t.ex. genom att sitta i pedagogens knä eller hålla i handen
- hos oss får alla träna sig i att leka både 2 och 2 och i grupp och också själv om man så önskar, oavsett om man är flicka eller pojke.
- Låna och köpa in böcker som motverkar könsmönster och könsroller tex. Tjejer som arbetar som brandmän.

5. Ge barnen inblick i olika funktionsnedsättningar för att främja likabehandling och motverka fördomar

Områden som berörs av insatsen

Funktionsnedsättning

Mål och uppföljning

Ge barnen kunskap om olikheter och lyfta detta.

Insats

Den 20 mars kommer alla inom Andante förskolor delta i internationella Downs syndrom dagen, Rocka sockorna. Denna dag skall barnen ha olika strumpor på sig för att visa att olika är bra samt att vi bryr oss om allas lika värde.

Förebyggande åtgärder

1. Nedsättande språkbruk och svordomar

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling, Etnisk tillhörighet och Sexuell läggning

Mål och uppföljning

Att inga nedsättande eller respektlösa, homofoba eller rasistiska tillmälen används på förskolan, varken av vuxna eller av barn. Vi har också som ambition att inte använda svordomar och minska slanguttrycken

Åtgärd

Vi har ett förväntansdokument riktat till både föräldrar och barn, men också till personalen där vi har godkänt policyn om ett vårdat språkbruk.

Vi har nolltolerans på nedsättande kommentarer och svordomar och går aktivt in och säger till barnen om vi hör den här typen av språkbruk

Motivera åtgärd

Barn använder sig ofta av uttryck eller svordomar som de hört vuxna använda, utan att kanske ens veta eller förstå betydelsen. Därför tror vi att det viktigaste är att vara uppmärksam på hur vi vuxna talar, men också förklara för barnen vad det de säger betyder och varför de bör använda ett annat språkbruk

Ansvariga

Hela personalgruppen, men också föräldrar och andra vuxna

Datum när det ska vara klart

Fortlöpande under året, men utvärderas februari 2016

Rutiner för akuta situationer

Policy

Alla som arbetar på Förskolan har ansvar för att upptäcka diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling både mellan barn, mellan barn och vuxna liksom mellan vuxna och skall skyndsamt agera på detta

"Vi behandlar andra såsom vi själva vill bli behandlade"

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

- det finns alltid minst en personal i barnens närhet och vi håller god uppsikt över alla smårum och skrymslen där barnen leker
- vi försöker vara extra uppmärksamma på gruppdynamiker och hierarkier bland barnen samt tilltal och samtal mellan barnen
- vi ingriper vid opassande språkbruk, konflikter eller "skojbråk"

Personal som barn och föräldrar kan vända sig till

Föräldrar kan vända sig till all personal på Förskolan i dessa frågor inklusive Förskolechef Suzanne Rath

Det är upp till varje barn och förälder att vända sig till den personal de har mest förtroende för och/eller känner bäst

Rutiner för att utreda och åtgärda om barn kränks av andra barn

1. All berörd personal informeras och en ärendeansvarig utses
2. Fakta om händelsen samlas in, man pratar enskilt både med det utsatta barnet och också barnet/barnen som utsatt för att få händelseförloppet bekräftat
3. Föräldrar till berörda barn informeras
4. Samtal med barnet/barnen som utsatt och dennes föräldrar hålls
  - informerar om att förskolan inte accepterar någon form av kränkande behandling och att all personal arbetar för att detta ska upphöra omedelbart
  - barnet får själv föreslå hur kränkningarna ska upphöra och vi ger positiv respons till goda förslag, strategier diskuteras
5. Samtal med barnet som blivit utsatt och dennes föräldrar hålls
  - föreslagna åtgärder delges
6. Uppföljningssamtal sker enskilt med alla inblandade barn och deras föräldrar efter 1-2 veckor och fortsättningsvis med samma intervall fram till dess att situationen är helt löst
7. Händelsen, möten, åtgärder och uppföljning dokumenteras på förskolans incidentrapport av ärendeansvarig personal
8. Rapporten ska arkiveras med hänsyn till sekretessen när ärendet avslutats, bl.a. för att användas till kartläggning av risker och förebyggande åtgärder i kommande års Likabehandlingsplan

Rutiner för att utreda och åtgärda om barn kränks av personal

1. Förskolechefen alternativt Förskolans Föreståndare informeras = ärendeansvarig
2. Fakta om händelsen samlas in, man pratar skyndsamt och enskilt både med det utsatta barnet och berörd personal för att få händelseförloppet bekräftat
3. Föräldrar till det utsatta barnet informeras
4. Ett möte med barn, föräldrar, berörd personal, förskolechef hålls
5. Åtgärder diskuteras fram beroende på kränkningens art
(temporär omfördelning av arbete för den anställde, kuratorssamtal, muntlig/skriftlig varning etc.)
6. Uppföljningssamtal sker enskilt med berörd personal och tillsammans med det utsatta barnets föräldrar efter 1-2 veckor och fortsättningsvis med samma intervall fram till dess att situationen är löst
7. Händelsen, möten, åtgärder och uppföljning dokumenteras på förskolans incidentrapport av ärendeansvarig
8. Rapporten ska arkiveras med hänsyn till sekretessen när ärendet avslutats, bl.a. för att användas till kartläggning av risker och förebyggande åtgärder i kommande års Likabehandlingsplan

Incidentrapport Likabehandlingsärenden

(vid utredning gällande ett utsatt barn)

Barnets Namn.....

Födelsenr.....

Vårdnadshavare.....

Datum:.....

Ärendeansvarig

.....

Vad har inträffat och när

.....
.....
.....
.....

Vem såg/hörde det inträffade

.....
.....
.....
.....

Möte

Datum .....

Närvarande.....

Åtgärder

.....
.....
.....
.....

Förskolans ansvar:

.....
.....
.....
.....

Vårdnadshavares ansvar:

.....
.....
.....
.....

Datum för uppföljning och utvärdering

.....
.....

Fortsatt dokumentation på baksidan

Dokumentet ifyllt av:.....

Underskrifter: .....

.....

(Namnförtydligande)

.....

(Namnförtydligande)

Incidentrapport Likabehandlingsärenden

(vid utredning gällande ett barn/vuxen som utsatt någon för kränkning)

Namn.....

Födelsenr.....

Ev.vårdnadshavare.....

Datum:.....

Ärendansvarig

.....

Vad har inträffat och när

.....
.....
.....
.....

Vem såg/hörde det inträffade

.....
.....
.....
.....

Möte

Datum .....

Närvarande.....

Åtgärder

.....
.....
.....
.....

Förskolans ansvar:

.....
.....
.....
.....

Vårdnadshavares/Anställds ansvar:

.....
.....
.....
.....

Datum för uppföljning och utvärdering

.....
.....

Fortsatt dokumentation på baksidan

Dokumentet ifyllt av:.....

Underskrifter: .....

.....

(Namnförtydligande)

.....

(Namnförtydligande)

Begrepp

Kränkande behandling

Kränkande behandling definieras som ett uppträdande som kränker en människas värdighet, men som *inte* har något samband med diskrimineringsgrunderna

Mobbning

Mobbning innebär att en eller flera personer systematiskt och under en viss tid utsätter en eller flera andra personer för kränkande behandling, utan koppling till grunderna för diskriminering. Mobbning kan ske mellan barn och mellan pedagog och barn. Det råder även en obalans i makt mellan de som mobbar och den som utsätts för mobbning

Exempel på mobbning;

- Psykisk mobbning: utfrysning, nonchalerande behandling av elever/medarbetare, subtila metoder som miner, gester, ignorering, suckar eller blickar
- Verbal mobbning: Glåpord, elakartat skvaller eller ryktesspridning, överdrifter och förtal
- Fysisk mobbning: Slag, sparkar, knuffar, sabotage och förföljelse i olika former, hot och skrämselektiker samt förnedring

Diskriminering

Diskriminering är när förskolan som organisation eller förskolans personal på osakliga grunder behandlar en barn sämre än andra barn och behandlingen har samband med någon av diskrimineringsgrunderna;

Kön

Könsidentitet eller könsuttryck

Etnisk tillhörighet

Religion eller annan trosuppfattning

Funktionsnedsättning

Ålder

Diskriminering kan vara direkt - ett barn missgynnas med koppling till diskrimineringsgrunderna eller indirekt – en neutral bestämmelse som i praktiken missgynnar en eller flera barn med andra behov

Trakasserier

Trakasserier definieras som ett uppträdande som kränker en människas värdighet *och* som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.